

บทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด
ตัวชี้วัดที่ 4.8 ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงานการเงิน กรมอนามัย
อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ระดับที่ 1 Assessment

1.1 บทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

- ผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

กองคลังมีการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงานด้านการบัญชี หน่วยงานจะต้องดำเนินการบริหารงานด้านการบัญชีให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง คุ่มค่า โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง การบัญชี เป็นการรวบรวม บันทึก จำแนก การสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน และการให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งการให้ข้อมูลทางการเงินหมายถึง การจัดทำรายงานการเงิน เพื่อให้ข้อมูลทางการเงินที่เป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจในกิจกรรมของหน่วยงาน รายงานการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินอย่างมีแบบแผน เพื่อแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน กระแสเงินสด และรายการอื่น ๆ ของหน่วยงาน รวมทั้งเป็นการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างปี จะมีทั้งรายงานประจำเดือน และรายงานการเงินประจำปี การจัดทำรายงานการเงินของกรมอนามัยแบ่งตามลักษณะของหน่วยงาน ได้แก่ ส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่าย (กรมอนามัยประกอบด้วย 16 หน่วยเบิกจ่าย) มีหน้าที่ดำเนินการจัดทำรายงานการเงินประจำเดือน คือ รายงานงบทดลองประจำเดือนและนำส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป และส่วนราชการระดับกรม ทำหน้าที่ในการรวบรวมรายงานการเงินระดับหน่วยเบิกจ่ายเพื่อนำมาจัดทำรายงานการเงินภาพรวมระดับกรมพร้อมทั้งนำส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและกระทรวงการคลัง ภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (28 ธันวาคม 2566)

ปัจจุบันการจัดทำรายงานการเงินประจำเดือนของส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่ายในสังกัดกรมอนามัยยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น รูปแบบการจัดทำรายงานต่าง ๆ ไม่เป็นเป็นรูปแบบเดียวกัน บางหน่วยเบิกจ่ายยังไม่เปิดเผยรายงานการเงินผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การนำส่งรายงานการเงินประจำเดือน ได้แก่ งบทดลองประจำเดือน นำส่งให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทันตามเวลา แต่ยังขาดความถูกต้อง ครบถ้วน ตามที่มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐกำหนด เช่น มีรายการบัญชีผิดพลาด (ตรวจสอบข้อมูลจากระบบ New GFMS Thai) และยังมีการเลือกใช้บัญชีแยกประเภทที่ไม่ถูกต้องไม่สอดคล้องกับรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้น ซึ่งส่งผลถึงการจัดทำรายงานการเงินภาพรวมระดับกรม รายงานการเงินของกรมอนามัย ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แบบไม่มีเงื่อนไข หมายถึงงบการเงินถูกต้อง น่าเชื่อถือ ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอย่างมีสาระสำคัญ แต่ทั้งนี้ ยังมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจากการตรวจสอบรายงานการเงิน เพื่อให้หน่วยงานดำเนินการตามข้อเสนอแนะและควบคุมหรือกำกับมิให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นอีก ซึ่งจะส่งผลต่อการตรวจสอบและรับรองรายงานการเงินในปีต่อไป

- ข้อมูล สารสนเทศ ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ ได้แก่

- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 หมวด 4 มาตรา 68 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และมาตรา 70 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด พร้อมทั้งนำส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบและส่งให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ ภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

- หนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0410.2/ว 479 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้การจัดทำรายงานการเงินของหน่วยงานมีรูปแบบในการนำเสนอเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

- รายงานการเงินกรมอนามัย ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 ที่ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1.2 ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

- กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้รับบริการ : สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กระทรวงการคลัง และหน่วยเบิกจ่ายในสังกัดกรมอนามัย ประกอบด้วย 16 หน่วยเบิกจ่าย ดังนี้

1. กองคลัง
2. ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ
3. ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ
4. สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง
5. ศูนย์อนามัยที่ 1 เชียงใหม่
6. ศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก
7. ศูนย์อนามัยที่ 3 นครสวรรค์
8. ศูนย์อนามัยที่ 4 สระบุรี
9. ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี
10. ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี
11. ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น
12. ศูนย์อนามัยที่ 8 อุดรธานี
13. ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา
14. ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี
15. ศูนย์อนามัยที่ 11 นครศรีธรรมราช
16. ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้บริหารกรมอนามัย และคณะรัฐมนตรี เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการและเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายด้านการเงินการคลังของประเทศ

- ความต้องการ/ ความคาดหวัง

- รายงานการเงินของกรมอนามัย มีความถูกต้อง ครบถ้วน น่าเชื่อถือ ทันเวลา และมีประสิทธิภาพ
- รายงานการเงินของกรมอนามัย ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแบบไม่มีเงื่อนไข และไม่มีข้อสังเกต
- รูปแบบของรายงานการเงินเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามที่กระทรวงการคลังกำหนด
- ส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่ายได้รับคำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด
- ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของกรมอนามัยได้รับการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

- ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบรายงานการเงินของกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังนี้

1. การบันทึกบัญชีบางรายการยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ เช่น การรับบริจาคสินทรัพย์ทางหน่วยงานไม่นำมาบันทึกบัญชี ทำให้ข้อมูลทางบัญชีไม่ครบถ้วน
2. ความเข้าใจคลาดเคลื่อนระหว่างสินค้าคงเหลือและวัสดุคงคลัง เช่น ไม่มีการบันทึกบัญชีสินค้าสำเร็จรูปหรือการบันทึกบัญชีผิดประเภท
3. การจัดทำรายงานการเงินให้เป็นไปตามรูปแบบที่กระทรวงการคลังกำหนดตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0410.2/ว 479 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

สรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์และ GAP ของการจัดทำรายงานการเงิน กรมอนามัย

1. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชียังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ
2. ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับหน่วยเบิกจ่าย ปฏิบัติหน้าที่หลายด้านทำให้มีภาระงานที่ค่อนข้างมาก ต้องเร่งรีบในการส่งรายงานงบทดลองประจำเดือนให้ทันกำหนดเวลา จึงอาจทำให้การตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทางบัญชีไม่ครบถ้วน ถูกต้อง
3. ขาดแนวทางที่ชัดเจนในการจัดทำรายงานการเงินประจำเดือนของหน่วยเบิกจ่าย ทำให้การจัดทำรายงานการเงินไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ระดับที่ 2 Advocacy/ Intervention

มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด

จากการสรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์และ GAP ของการจัดทำรายงานการเงิน กรมอนามัย เพื่อให้การจัดทำรายงานการเงินของกรมอนามัยเป็นไปอย่างถูกต้อง น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ นั้น จึงได้กำหนดมาตรการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด ดังนี้

1. กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานทางด้านการบัญชี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัด กรมอนามัย ได้พัฒนาทักษะทางด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และนำเสนอรายงานการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้หรือส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าร่วมการอบรมของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมบัญชีกลาง
3. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของกรมอนามัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และการนำเสนอรายงานการเงินให้ทันตามกำหนดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้รายงานการเงินของกรมอนามัย มีความถูกต้อง เชื่อถือได้

แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด

มาตรการ	กิจกรรม/ขั้นตอน	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ
1. กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานทางด้านการบัญชี เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้อง กับหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด	1. กำหนดแนวทางในการเปิดเผยรายงานการเงินผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัดกรมอนามัยได้ถือปฏิบัติ	1 ครั้ง	ต.ค.66
	2. กำหนดแนวทางในการเลือกใช้อำนาจชี้แจงประเภท เพื่อให้การจำแนกข้อมูลทางการเงินเป็นมาตรฐานเดียวกัน และแจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานทราบ	1 ครั้ง	ธ.ค.66 – ก.ค.67
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการบัญชีของหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัดกรมอนามัย ได้พัฒนาทักษะทางด้านการจัดทำบัญชีภาครัฐ	3. จัดประชุมพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการบัญชี เพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับ แนวทางการจัดทำบัญชีภาครัฐ	1 ครั้ง	พ.ย.66
3. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการบัญชีของกรมอนามัย ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ และการนำส่งรายงานการเงินให้ทันตามกำหนดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ	4. การจัดทำและนำส่งรายงานงบทดลองประจำเดือนของหน่วยเบิกจ่ายให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ทันภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป	รอบที่ 1 4 ครั้ง รอบที่ 2 5 ครั้ง	ต.ค.66 - ก.ค.67
	5. นำส่งรายงานการเงิน กรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ให้กระทรวงการคลัง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (28 ธ.ค.2566)	1 ครั้ง	ธ.ค.66
	6. สรุปรายงานผลการตรวจสอบและรับรองรายงานการเงินของกรมอนามัย จากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566	1 ครั้ง	มี.ค. – พ.ค.67
	7. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด	2 ครั้ง	ก.พ. และ ก.ค.67